

NOT: Sözleşmeli pozisyondan kadroya geçirilecek olan personele güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapıp yapılmayacağı hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-14997410

19/02/2026

Konu: Görüş (Sözleşmeli Pozisyondan Kadroya Geçirilecek Olan Personeler Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yapılıp Yapılmayacağı)

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazınız.

5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi kapsamında tam zamanlı sözleşmeli personel olarak görev yapmakta iken üç yıllık çalışma süresinin tamamlayanların Devlet memuriyetine geçiş işlemlerinde sözleşmeli olarak görev yapan personel hakkında arşiv araştırması yapıp yapılmayacağı hususunda görüş talep edilen ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinde, "...Sözleşmeli personelin işe alınması memur kadrolarına ilk defa alınma usulüne tabidir. Sözleşmeli personelden üç yıllık çalışma süresini tamamlayanlar talepleri hâlinde sözleşmeli personel olarak çalıştırılmalarına esas alınan memur kadrolarına atanır. Bu kapsamda memur kadrolarına atananların bir yıl süreyle diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakli yapılamaz. ...

...Bu personel hakkında bu Kanunla düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır. ..." hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinde, "...

Bu fıkranın diğer paragraflarındaki hükümler ile özel kanunlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Kanuna tâbi kamu idarelerinde Cumhurbaşkanınca belirlenecek pozisyon unvanlarında çalıştırılmak üzere işin geçici olması şartı aranmaksızın sözleşmeli personel istihdam edilebilir. Bu kapsamda istihdam edilen sözleşmeli personelden aynı kurumda üç yıllık çalışma süresini tamamlayanlar bu sürenin bitiminden itibaren otuz gün içinde talepte bulunmaları hâlinde bulundukları yerde aynı unvanlı memur kadrolarına atanır. ..." hükmü ile geçici 48 inci maddesinde, "Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışanlar ile yükseköğretim kurumlarının araştırma-geliştirme projelerinde proje süreleriyle sınırlı olarak çalışanlar hariç olmak üzere;

...

b) İl özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde 28/11/2022 tarihi itibarıyla çalışmakta olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmesi devam eden ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, sözleşmeli personel olarak çalıştırılmalarına esas alınan memur kadrolarına

...

bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde kurumlarınca atanırlar.

..." hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanununun "Hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılacaktır" başlıklı 3 üncü maddesinde, "(1) Arşiv araştırması, statüsü veya çalıştırma şekline bağlı olmaksızın ilk defa veya yeniden memuriyete yahut kamu görevine atanacaklar hakkında yapılır.

(2) Kurum ve kuruluşlarda, yetkili olmayan kişilerin bilgi sahibi olmaları hâlinde devlet güvenliğinin, ulusal varlığın ve bütünlüğün, iç ve dış menfaatlerin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgelerin bulunduğu gizlilik dereceli birimler ile Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, jandarma, emniyet, sahil güvenlik ve istihbarat teşkilatlarında çalıştırılacak kamu personeli ile ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde çalışacak personel, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışacak öğretmenler, üst kademe kamu yöneticileri, özel kanunları uyarınca güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına tabi tutulan kişiler ile milli güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis, hizmetlerde statüsü veya çalıştırma şekline bağlı olmaksızın istihdam edilenler hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması birlikte yapılır." hükmü ile "Değerlendirme Komisyonu" başlıklı 7 nci maddesinde "(1) Yaptırılan güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sonucunda elde edilen verilerin değerlendirilmesi amacıyla Değerlendirme Komisyonu kurulur....

(2) Memuriyet veya kamu görevlerine uygunluğunun değerlendirilmesini sağlayacak yorum içermeyen olgusal veriler, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapmakla görevli birimlerce ilgili kurum ve kuruluş bünyesinde kurulan Değerlendirme Komisyonuna iletilir.

(3) Değerlendirme Komisyonu kendisine iletilen verilere ilişkin nesnel ve gerekçeli değerlendirmelerini yazılı olarak atamaya yetkili amire sunar. Mahkemeler tarafından istenildiğinde bu bilgiler sunulur." hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, yetkili olmayan kişilerin bilgi sahibi olmaları halinde Devletin güvenliğinin, iç ve dış menfaatlerinin, ulusal varlığın ve bütünlüğün zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgeler ile gizlilik dereceli birim ve kısımların tespitine, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılmasına ve değerlendirme komisyonlarının çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar 03.06.2022 tarihli ve 31855 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yapılmasına Dair Yönetmelikte düzenlenmiştir.

7315 sayılı Kanun ve ilgili Yönetmelik hükümleri gereği; güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının statü farkı olmaksızın hangi kamu görevlileri hakkında yaptırılacağı düzenlenmiş olup yaptırılan güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sonucu elde edilen verilerin kamu kurum ve kuruluşlarında oluşturulacak Değerlendirme Komisyonları tarafından değerlendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinin (Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü) 24.03.2023 tarihli ve E-74073113-045.02-144839 sayılı görüş yazısında, "657 sayılı Kanunun geçici 48 inci maddesinde sözleşmeli personelin kadroya atanmasına ilişkin olarak güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılmasına yönelik herhangi bir hükme yer verilmediğinden mezkur madde kapsamındaki iş ve işlemlerin tekemmül ettirilmesi için güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılmasının gerekli olmadığı" açıklamasına yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinin mezkûr görüşü çerçevesinde,

- Kamu kurum ve kuruluşlarında ilk defa sözleşmeli personel istihdamı yapılırken ilgilinin görev yapacağı birime göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının yapılması gerektiği,

- Sözleşmeli personel pozisyonundan kadroya geçiş işlemlerinde arşiv araştırmasının yapılmasının zorunlu olmadığı,

Mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü